

Universal Declaration of Human Rights - Kabiye

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the *UDHR in Unicode* project, <http://www.unicode.org/udhr>.

KEDENGA KPEEKPE YƆƆ EYƆ WALA TƆM

KUBUUZUTU

Yee d̄itisaa se p̄um̄na eyaa se p̄ewee k̄uman̄ wala es̄undaa ne p̄ikena wazay p̄ȳȳ k̄aȳ, d̄itisaa d̄ad̄ se peede ejade ȳƆƆ ti-ȳƆƆ w̄es̄, toononum ne lahez̄iȳe pal̄yna;

Ɔ̄inaa se eȳƆ wala t̄om̄ k̄us̄iȳ ne ti-ȳƆƆ k̄ud̄iȳ palab̄ina ne k̄iw̄eek̄um̄ t̄oȳ ne p̄iceȳiȳ eyaa. Mb̄ȳ pacay se ejade el̄eȳzi w̄es̄, eyaa w̄ee pa-ti ȳƆƆ, p̄aȳƆƆd̄ȳ yem faaa ne p̄iw̄il̄ se pal̄i k̄uñ̄iȳ taa, s̄ƆƆnd̄ȳ eetas̄iȳ-w̄e k̄pas̄;

Yee wade kewiyay ekandayiȳ eȳƆ wala ȳƆƆ cam̄iȳe k̄aȳ, wiđiyi p̄ukaȳ eȳƆ en̄s̄ ken̄as̄ k̄ij̄eȳs̄ se ek̄oȳi kewiyaȳ n̄ga k̄aȳ se kalaki-ı ñ̄an̄;

P̄owe cam̄iȳe se pas̄ina aj̄eya, ak̄peeti ne ala taabaliȳe d̄ȳs̄ t̄om̄iȳe d̄eu ne puhuuna-ȳe;

Ɔ̄inaa se aj̄eya k̄igbend̄ȳ n̄gb̄eȳe paȳt̄ takayaȳ taa ke eyaa k̄peekpe tas̄i tisuu eȳƆ wala ne e-wazay p̄Ɔ-t̄om̄, ne p̄Ɔt̄ se abalaa ne halaa p̄ewe k̄uman̄ wala ana a-es̄undaa; mb̄ȳ lab̄ina ne paka ñ̄ȳs̄ se pek̄peetīȳ sam̄aȳ s̄inās̄ t̄om̄iȳe ȳƆƆ ne p̄isa p̄ewee pa-ti ȳƆƆ cam̄iȳe;

Aj̄eya k̄igbed̄ȳ n̄gb̄eȳe taa aj̄eya tisaa se alak̄i ne eyaa k̄peekpe ñ̄a eȳƆ wala, el̄e p̄owee se n̄gb̄eȳe ed̄ȳ-ȳe nisi;

Yee eyaa t̄iȳge lw̄ena l̄um̄aȳziȳe k̄ud̄ym̄d̄iȳe eȳƆ wala ne e-ti ȳƆƆ w̄es̄ t̄om̄ ȳƆƆ k̄aȳ, p̄isan̄ ne pala t̄om̄iȳe n̄d̄i.

MB̄Ȳ AJ̄EYA KIGBEND̄Ȳ N̄GB̄EȲE KEDIȲZAȲ S̄ƆS̄ƆƆ T̄OM̄ SE:

KEDENGA KPEEKPE YƆƆ EYƆ WALA TƆM̄ t̄on̄e t̄ike aj̄eya wena keden̄ga k̄peekpe ȳƆƆ eȳƆ wala t̄om̄ w̄e a-ñ̄iȳ taa ȳƆ a-l̄um̄aȳziȳe; ne p̄isa ac̄eȳi a-ti, ak̄uli n̄gb̄eȳe d̄ine d̄a-aj̄eya eyaa ne aj̄eya l̄eena eyaa ēse ne paña eȳƆ wala ne e-ti ȳƆƆ w̄es̄ t̄om̄.

H̄ƆƆlay 1

Pal̄is̄is̄ eyaaa ne pa-ti ȳƆƆ w̄es̄ k̄paagbaa ne p̄ewee k̄uman̄ wala es̄undaa. Pal̄is̄is̄-w̄e ne p̄Ɔ-l̄iȳ ne pa-maȳz̄um̄; mb̄ȳ yekina ne p̄ƆƆƆl̄i d̄ama se p̄eke eyaa pa-tiȳge.

H̄ƆƆlay 2

Paa eȳƆ weyi, eke k̄is̄em̄, k̄ik̄ped̄ȳ, k̄uñ̄is̄om̄, ñ̄um̄d̄ȳ, ked̄eyaȳ, paa eke c̄ƆƆc̄i n̄ḡȳ ki-taa t̄ȳ, el̄aȳ s̄un̄aa, ep̄iz̄iȳ et̄Ɔ se keden̄ga k̄peekpe ȳƆƆ eȳƆ wala wena p̄aȳƆƆd̄i a-t̄om̄ ciell̄ine ȳƆ, ake d̄ad̄ e-ñ̄ina.

Mb̄ȳ d̄ad̄ paa eȳƆ el̄ina le, eke ejade n̄d̄i d̄iw̄e d̄i-ti ȳƆƆ ȳƆ, d̄if̄eȳi d̄i-ti ȳƆƆ ȳƆ d̄i-taa t̄ȳ, yaa d̄i-poliitik̄ii ke n̄ḡȳ, paap̄iz̄iȳ p̄Ɔt̄ se eȳƆ wala t̄om̄ t̄on̄e t̄ud̄at̄aȳna-ı.

H̄ƆƆlay 3

Paa an̄i, ew̄ena wade se ew̄eena wezuu, ew̄ee e-ti ȳƆƆ ne ekandaȳi e-ti ȳƆƆ.

H̄ƆƆlay 4

P̄if̄eȳi se n̄ƆƆȳs̄ ew̄ee yomiye taa; el̄e padaad̄ȳ-ı d̄ad̄ k̄uñ̄iȳ. Pekizi yomiye t̄om̄.

Hoclay 5

Քիֆայի se քաճոռոյս կսնոյ, քեքրեցես-ի, yaa palabi-ի mbս քւամսոնա se pala eyս yո.

Hoclay 6

Paa anɪ, ɛwɛna waɖɛ se paa le, paya-ɪ se caa akele.

Hoclay 7

Եյաա կբեէկբե աէ կւմաղ քաղտ էսւմաա ռէ քաւաւաա աաէ զժժ սէ քաղտ էկաւաղ ք՜-յ՜՜ կւմաղ. Կէ քալակւ-աէ ռաւտտ ռէ քւֆէղ զւ, յաա քւժղ քաղտ ռաւա տա, քւաւէ զժժ սէ քալաւաղ ք՜-յ՜՜ կւմաղ.

Hoşlay 8

Paa anı, ewena wade se pacay-i tım yaa pomuluu-i fanḡḡ wala wena payṭ ha-i yɔ a-nuṃaṣ taa, ewolo eheyi ejade taa tım hɔyaa.

Hoclay 9

Քաարււղ քաքա ոոոյս քաղղ քաղղ զաա քաքաւ-ւ տէտ.

Hoclay 10

Yee pakpa eyu nchyu se elabi nabuyu, ewena wade se pahuu e-tom fayi ne pana; tidey yaa tisi.

Hoclay 11

1. Եթ Երեւանի քաղաքում կ'ընդունուի այս օրենքը, ապա քաղաքի քաղաքապետը պիտի փոխարինուի քաղաքապետի պաշտօնի ժամանակահատվածում:

2. Paakpay eyu wɔnɔ ɔoɔ mbu eɛlaba ne pɔdaafeyi paytu taa yɔ, pɔ-yɔ; yee pɔ-wayi pɔkɔma pilu se eɛlabi mbu yɔ pɔke kuweɛkɔm, ne pɔpɔwɔ se pɔhɔ e-nangbangwɔ kɔyɔ, paytu kibɔndu yɔ patingɔy.

Hoclay 12

Pifeyi deu se eyu nchay eyu e-nch lelu tchm taa yem yem.

Hoclay 13

1. Paa anɪ, ɛwɛna wadɛ se ewolo paa lɛ, ɛcaɣ dɛndɛ e-liu wɛɛ ɣɔ paa ɛjadɛ ndɪ lɛ dɪ-taa.

2. Paa eyu weyi, ewena wade se ekoyi ejade ndi ewe di-taa ya, paa rike e-ñinde, ne rimay-i dooye le, erisi.

Hoclay 14

1. Yee palu ԵԿՍ ռոչԵՍ wayl doli ֆաղղ, ewena waճe se e՛նու կոչս զսճսԵ. Etal le, padaalb-լ.

2. Είε, yee toononum, eweeki nabuyy ne pañinly-i se pakpa-i, efeyina wade se edy kuyy doli.

Hoclay 15

1. Ραα εγυ weyi, εωενα wade se εγaa εjaδε naqlve se ε-τε.

2. Ριφeyι se pekizina nɔɔɔ se eɔaɔyaa ε-εjαδε se ε-τε γαα eɔaa lεɔɔ tε.

Hoclay 16

1. Halṭbiya ne abalṭbiya, paa pe-te le, palaki cacci ngɔ, pataliɣ pe-dede le, pɛwɛna waɗɛ se pawali, pakpay halaa ne paɓisi dɩsi ne si-tɩnaa. Pa-wala we kɩman halukpayɛ dede; abalɔ wɛna waɗɛ se ekizi ɛ-halɔ ne ɛdɔɔɩ-i; halɔ ñɛwɛna waɗɛ dɔdɔ se ekizi ɛ-walɔ ne ekɔɩ ɛ-yɔɔ.
2. Pelɔ ne evebu, petisiɣ se pɔɔɔɩ dɩma ne pɔɔ palabi-we halukpayɛ soɓzi. Pɩfeyɩ pakpa pa-taa koɔɔ ne dɔɔ.
3. Mɩzaɣ keɓa samay hoye; keɓɛna waɗɛ se samay ne kewiyay pakandayɩ ko-yɔɔ.

Hoclay 17

1. Εγὼ παὰ weyi, παὰ εἰς e-deke, παὰ εἰς lalaa ἡκούδαα, εἰς εἰς waqe se εἰς εἰς ἡμ.
2. Πίεγυ δευ se πείεγ κογγὺ ε-ἡμ φαηηη.

Hoclay 18

Paa anı, ewena waɖe se elızı e-lumayza faaa, etıy eso tım nımaı ıgı esoɗlaa y. Pı-tıbıı se waɖe dıne dıyekına ne eyı ızı eyele eso tım nımaı nakıy ne etıy leekı, epızı ewılı eso tım nımaı ıgı etıngıy-kı yo kı-tım lalaa faaa; paa ewe e-deke yaa e ne lalaa, epızıy ela pı-tımıye.

Hoclay 19

Paa eyu weyi, ewena waɗe se eyɔɔɗi faaa ndu emayziɣ yɔ; pɔ-tɔɔɔ se ɔɔɔɔɔ edaakpa eyu ɔɔɔ se eyɔɔɗi natuyɔ ne palabi-ɩ natuyɔ. Pɔ-tɔɔɔ ɔɔɔ se eyu wena waɗe se ekeɗi lalaa ndu esuma, enaa yaa eniwa yɔ.

Hoclay 20

1. Ραα ανι, εωενα waqe se ewolo kediyzaγ ne eweena ηgbeye.
2. Πιφeyι se pakpa nɔɔγs ne dɔη se esɔs ηgbeye naɔlye taa.

Hoclay 21

1. Paa eyɔ weyi, ewena waɗe se eɗɔ ε-ko ε-ɗaɗe ɗokoo tumɩye tom taa. Emaymay epiziy eɩa lɩmayza yaa etɩna samay lɩzi eyaa mba se pɔɗɔki ɗaɗe yɔ pɔ-yɔ.
2. Paa anɩ, ewena waɗe se eɩa kewiyay tumɩye naɗɩye.
3. Samay soolum kena kewiyay ɗon tigide. Takayɩ dɔzoo panayna samay soolum mbo.

Hoclay 22

Paa eyɔ weyi, ewɛna waɔɛ se samay ekandayɩ ɛ-yɔɔ. Kandayɔs mbɔ piyekina ne eyɔ wɛɛ ɛ-tɩ yɔɔ, ehɛzɩ ñum ne ɛɛkuliye pa-ñunɔs nɔmaɔ taa.

Hoclay 23

1. Paa anɪ, ɛwɛna waɖɛ se ehiɣ tɔmiye, tɔmiye nɔɪ ɛsɔɔlaa yɔ, ɛlabi-ɔɪ nɛ mulum ɛdaawɛɛ.
2. Ǝyaa kpeekpe wɛna waɖɛ se, palaki tɔmiye kɔɖɔmɔɪye kɔyɔ, pɛɛɛɪ-wɛ kɪmanɪ, mulum ɛdaawɛɛ.
3. Ǝyɔ weui ɛlaki tɔmiye yɔ, pɔmɔnaa se pɛɛɛɪ-ɪ camɪye, pɪtalɪ ɛ nɛ ɛ-mɪzay nɛ padaala kɔŋɔŋ samay taa.
4. Paa anɪ, ɛwɛna waɖɛ se ɛ nɛ lalaa paɖɔ ŋgbeye; ɛ-ŋgbeye ɛkpendɪ aŋgba lɛɛna yɔɔ, aŋgba ana awɛɛ ɔŋɔ nɛ akandayɪ ɛ-yɔɔ.

Խոսք 24

Paa anı, ewena waɗe se ehezi ne escalasi e-ese, padaakili-l nazuss tɔmıye taa; ewena waɗe ɗɗɗ se paa pınay nga, paha-l fenay kɗɗumay, ehezi ne pete peheyi-l ke-liidiya.

Խոսք 25

1. Paa anı, ewena waɗe se eweena ñım ne piwazi e ne e-ñimba pe-wezuu cayɗ taa; ezi tɔɔɔay, tɔɔla, ɗɔɔɔye ne kɔ yɔ. Ewena waɗe se elaki kɗɗɔɔ, piwıy-l, elabi ejam, epıı edane yaa leluu, ekpadayaa, pala nabɔyɗ ne pasına-l.

2. Asɔɔ ne piya pɔmɔnaa se pasına piɔɔɔ.

Խոսք 26

1. Paa eyɗ weyi, ewena waɗe se pokuli e-ese. Pıdamɔna se peheyi kɔɔɔɔ sukuli yɔɔ. Pıkena paa anı kıeyɗ se ewolo-kɔ. Pɔwee se leytɗ ne tɔma kpasɗ sukuli pɔɔy-l. Pɔɔɔɔ ɗɗɗ se patɔli sukuli kitezɗ nɔɔɔı paa anı.

2. Eyɗ woki sukuli se e-ese ikuli, piwazi-l e-wezuu cayɗ taa, pişına-l ne eña eyɗ wala. Kısıyna eyaa ne panıyna ɗama, pekpeyu ɗama pa-kıweekım, paɗɗɗ ngbeye. Kısıyna ɗɗɗ ajeya kıgbendɗ ngbeye tɔma wena añıny lanhezıye yɔ.

3. Piya ñimba wena waɗe se palızi sukuli ngɗ pɔɔɔla se pepiya iwobi-kɔ yɔ.

Խոսք 27

1. Paa anı, ewena waɗe se edɗ nɔɔ faaa e-ejaɗe sɔɔı tɔm taa ne mbɗ piıy pi-taa yɔ, piwazi-l.

2. Paa anı ewena waɗe se ekandayı mbɗ elaba ne e-hıɗe see yɔ pɔ-yɔɔ.

Խոսք 28

Paa anı, ewena waɗe se eñaɔ pana ne yeɗeyedɗetɗ edaawe ejaɗe yɔɔ, ezi pɔɔɔɔɔ kedenɔa kpeekpe yɔɔ eyɗ wala tɔm takayaɔ taa yɔ.

Խոսք 29

1. Paa anı, etlı esı se ewe samay nga ka-taa fee ne pıkedıyna-l yɔ, etɔɔ-ke kımıye.

2. Paa eyɗ weyi, edıyzına se e-wala ñıɔɔ nɔmaɗ ne e-tı yɔɔ weɗ lelenı nıɗ pa-taa le, kamay wee; piıeyı se ecezi-ke; payɗ ɗɔna-ke. Mbɗ yekina ne eyaa ñan ɗama wala; mbɗ hayna mɔmaɗ ɗɗɗ se demookrasii samay taa eyaa ııuna ɗama.

3. Eyɗ nɔɔyɗ eepızyı etɔ se eñaɔ wala ana ne pɔɔɗɗ ezi ajeya kıgbendɗ ngbeye sɔɔɔ yɔ.

Խոսք 30

Kedenɔa kpeekpe yɔɔ eyɗ wala tɔm tɔne, tı-taa tɗ kpayı kpayı. Eyɗ nɔɔyɗ feyi etɔɔ se hɔɔɔ kɔne, yaa ngɗ yɔ, kɔɔɔna se padaaña wala naaye ejaɗe ɗıne,yaa nɗı yɔ ɗı-taa.